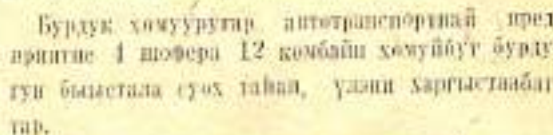

100

ССТА фотокронингта.

Үөрэх дьылыгар—үчүгэй тэрээһини

СССР-ийн райкомун баяртай баяр
партийнай тэрилтэлэри, ИБС-ИБС
райкомун партийнай, комзо-
мольский үөрэх дьылын, хаана
ийстэйбэний сайнзааччыла үү
үдэлгитэр экономическай үөрэх
тэрин тэригшинсөөхтүн сабылалт
ларыгар, бастаан заналтэлэр тү
мүктэрин партиомнарта, партио-
реларта, уонсай партиийнай уон
на производственнай мушых
тарга киэбник, динирик дүүү
лэбэн үлэсбэйт итэбэстэри гута-
тина тууратааларыгар, сүрүн
болломтону үөрэтин идеянай та-
һымын, кэбүүүн үрдэлгитэ
ууралларыгар эбэринсэстэ.

ИЙЭ ДОЙДУБУТ УСТУН

Партийнай тэрилтэлэр секретардара кэпсииллэр

CCTA.

КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ИИТИИ СОРУКТАРА

ийн форматацийн уонна урханг
судалгах чааһынан буулга. Ое-
кураллар юмсомомынсий тари-
додор медведикетини эхитт бу-
дм бэлэдан, алтыннам мйла-
дигар «Юмсомуннама Уоромбиг,
ноимунныи түтүбиг» дигн хас
дирдин Уоромбичи номилетсий
бэлэни оносторутар коммо-
лехтэхтар. Гмд ахемд ахем-
диг, тохесунь мйларга Уор-
омбичилар бэлэртнр коммолсий
бэлэниарын хайдах толорон
пхэлэтии бөрмбэркэмлар смал-
та аттестатинааһианар мй-
сэмлэхтард.

Досмэт үүрэх дээдэлгэр Ленин-
сий эцэснэ барыта 1320 үрдүү
кыдыгтар үөрөнжүүлгэр (ол
күннэт 651 көмсомолор) кы-
танын кыдыгтар. Кинигэр ба-
ры көрөгтэ зыгету туттарбыгтара.
Ол ороор Ленинсий зыгету кы-
тны сорох сирдэргэ аатыгэр эр-
барара кинин диксинигэр.
Былдыгын Ленинсий зыгету кы-
тны туһунан боннууус оройул
14 огуодаларын көмсомолын
тэрхтэлгигэр көрүүлгүбэтара.
Хопсий көмсомолын мунь-
тарга бирдинлээн үөрөнжүүлгэр
огуоигара кытлыбэт, аттес-
циялар түзүгүстара күүллэни-
лыбэт.

Баймыз алтынны 2 күнүүр
В. И. Ленин комсомол III съези-
н тал-башта 56 сыйын туолар.
Маныха, бари оскуелаларга үө-
рүүдэх динейбалары, мууных
таря, слеттары, партия уонна
комсомол ветераннарын кытары
юрсүһүүлэри мыталларыгар
апплар. Баларга комсомолскай
уонна пионерскай тарилталар.
В. И. Ленин ыччэттарга хаалар
быт көрүстөрүн хайдах төлөрө-
лөрү туһунан бөнүрүөс дүү-
түбүлүнүхтэх.

Үөрөнзэччилэри коммунистиче
сийдым итгилни салгы туш
сарарга квинлэр общественнай

политический активностара үрдэ-
лүүлгээр сочинөөмчлэри бөрүүхү
төрийн улахан суолтааах. Ас-
мт сэлтэ оёхулааларга бу үнэ-
лэи эмс баргытын үрдүгэи Бү-
гүи Союзтаага үөрнөөмчлэр
сочинөөмчлэрин VIII-с көрүүтэ
аһига оройооммүт мытабатаа.
Иһаага Улуу Октябрынай соци-
алистическай революцияи 60 сылы-
тар аһаммүт үөрнөөмчлэр со-
чинөөмчлэрийн Бүгүи Союзтаага
IX көрүү мытыллар. Мытаа би-
һиги оройооммүт хайаа да мыт-
аһыны ылаа куутуллар.

Идейний нэгдэл үүсгэнэрг ула-
хан мэтгэсний политика, эконо-
мика, соёл, урлаг, бичлүүр, ур-
дуг, үнэ, хөрөнгийн зэрэгний
дотор лекторийдрын шийтгэл
буу үлэ бийгүг өсүүлэлэрбүг-
гэр шийтгэлэр. Ол тгнэл бэрл
мөн өсөө тгнэлэр сорул тг-
нэлэр.

Бары номсомулскай, инонерский тэрилтэлэр сүүрү сорууттарынан уорэх хаачыстыбатын ийиң ахсууу буолар. Дойду бары оскуолаларыгар балаҕан ийиңтар «Хаачыстыба уопна көдүүс инцидентнаагыр—үтүтүй уопна туйсуу үөһө!» деген номсомулскай мууһахтар барааллар. Баллар ССКН XXV стөйиң уураахтарыгар олоруура оскуолалардаагы номсомулскай тэрилтэлэр соруутарын туйууна боннуууөс көрүлүө.

1977 сыллаахха тохсунньу айыта оҕолорго уонна илчэктэргэ наука, техника уонна производство наһаа кыһаҕыгар, бааларыгар үөрөннөрү, нуруут хаһаайыстыбатын специалистары, нэтигэни утарыштыгыр кыһаҕыгар кыһаҕыгар. Оҕолор техникаһый айымньыларын быһаарыаҕын тэрийи кыһаҕыгар. Бары оҕолорго техникаһый куруһуоннары тэрийи үлэстиилэр.

Билдэрийн нурдун, бийхл Хос-
ромсхай уудалас ослуударийн
үтэрээчн 3 талынча ого тал
авааиыстыбатыр үдэлнргэ ба-
дарийн элнхтэрэ. Бу патрио-
иескай бичигэм ССКП КК Ге-
пералыйн секретари Л. Н. Пре-
шев үрдүктүк сыйлаааиыта.
Элнхтэ оройуудуугтар «Оску-
ла»-привлечение—үрдүн Үөрөх
«эвэлнхтэ» ичтэ тал хайааиыс-
тыбатыр үлэр тахыиыта үчүлн
үгээсэ аубулуида. Ол эрээрн би-
лнхтэ бу билнууруека итэрэстэр
бааллар. Үөрөхх барар ичтэ-
тар тал хайааиыстыбатын спе-
циалистарын бэлэмннр үөрөхх
ишнрнхтэрэ арийа. Ичтэ илн-
а талынатыр сөлтөөх үлэ бар-
тар. «Идлаас, этэрхт—барнхтэ
эбатар эвнэ» днн дөвнхтнн
идлаас нөлсөөлсөөл, пионер-
скэй тархаталарн уонна ичтэ-
иөөлсөөлсөөл үлэ эолектннхтэ
ишн ардыларьтар икка сн-
блнн олохтүөххтэ паада, Шеф-
тнн үлэтэ үкүстэр хөрдөрүтэ
ишнхтэ өрдөрүүшн эбатар иш-
иыиыстытары солбууууан му-
сүлдннар.

Үөрөнээчидлэр сайнхныг үзэ-
лэрийн уонна сэмилэгини
төрийн бэлэн да итэстөр
уох буолбатахтар. Пионерскай
лааһарларга нтэр үлэни төр-
үнгэ быһыа үчүгэй хамсалыча
таараста. Пионерскай лааһар-
дарга оройуоннамы маңайты
торүү мыйаланыа. Ол тылаан
баран сорох бекүдэ, соххо эд-
министраниялары оттууга аа-
дыларга дьэ-уот бириигэ бол-
омто толону үбүлүбүт.

«Полмуунстартай хоолоор илт-
гата дуган Бүтүн Сомонгаады
маринд пионерскэй этэрэгтэр,
дружиналар активтайды; кэчиг-
чимтар. Марш ыгытлар кэчигтер
пионерскэй коллективтарга ий-
ий-православной үлэ таһама үр-
дэгдэ. хас биринди пионер, пионер»

атарзат дүрүн бычын ийин өхсү-
буута мүүчүрдө. Бу улаң үчүлү
ишты өрбүтөн эңкез өскүдөдө
ра мушбуушчулар. Бүтүн Союз-
тагы марши иншерскый тарта-
татар улаңарын примерной, ком-
мунистский програмияларын бы-
иыттынан порон турин БЫСЛАС
КК V өлөсүмө. 1946-1980 өс. бу
үлүн салгыны митар түлүшүн
уураах минимыта. Марш баста-
ны атаба Мауу Октябрьскый со-
циалистическый революция 60 сы-
зын өбүлөйди порон миятталар.

3 саяаах нарин—бу сага квар-
бит иишер бастым идеялай-
правсвеннай буһуутуу-хагыла-
гын, киш бөмсөндөгэ киирэгэ
баламзшншншн оскулатынан буу-
лар. Уиш кэмнэх программэ
байнаатайтан уонна учууталтан
нарны ыгытыла хаачыстыба ос-
гүтүн сага үлэни арыйар, оро
идеятын агаар түрүөрүтү уиш
кэмнэх былааннаах үлэни ы-
тарга ыахтары үөсөтөр. Хае
бирдин иишер сааһын, психо-
логическай уратыларын, кэрде
буллэрин учуоттанн туран кини
коммуниз агитиннай тутан-
чыта оңоро улаатыннарыкы—бу
3 саяаах нарин өлөбүдү.

[illegible]

А. НИКОЛАЕВА,
ЫБСЛКС дайнымун секретарь.

ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ РЕСПУБЛИКАТА. Орсыллах алдатыллах, элбх сиртибэлзэх сэриг нэнхитэн Хотугу урина Сегуруу Вьетнамнар холбоһон эйлзэх социалистическай олбу тутар бигэлиг бьһаарыннелар. Вьетнам үлэһиттэр алданыт хайаайстыбаны чөлүгэр түһэрингэ гэрйдуу үлэни ыгталлар. Ордук улахан болбон то тым хайаайстыбатын сайыннаһыг үлүүлалар.

Нийн плато туһанылжылан
ка сыппыт 2000-тан тахса
гентай нарыс сирз тыа хайаа
йыстыбатын нультуралары.
үүнээр бааһыналарга нубу
аутирүүлүүлэ.

СНИМОНКА: буюн ныр-
гыттар Иини платоба нэфе
плантациятыгар үлэни сы-
дьаллар.

ВИА—ССТА договорна.

Учелайдар сирн онгосооччуларга

УКРАИНСКОЙ ССР. Библия дейдубуттар асмет күнү 8 молу-
бүрөтөн тахса гектарга сазининий ашылыгыта. Итти сазининий
селекцийтат уонна семенопедствотун научнай-чинчийэр институтта
айыта. «Мироновский-808», «юбилейный», «изысканка» диир аат-
тану сазининий сорттара ашазык В. Н. Редесло сазинитыган. Бу
дубдубуттара.

Агаардас насныг нийслэлтэйгээ институтын үйлдвэрлэлдээ хамруулж, нэгдсэн сорттарын киллерын түүхтэр дэвдэс мэдүүлжүүлжээ. Төт

Билигнн селекционердар оныгтай баазыгсалартай үүнүүнү хому

СНИМОКТАРГА: Мироновскийдаары институт сана дынот; цитогенетика лабораториятын сабагдасын, биологический наука кандидата Виталий Щебитченко уонна лаборант Надежда Решетник сабагтасарын аныкыйаллар.

В. САМОХОДСКАЯ фотота-
сста ретрохронизата.

КЫСТЫК ЫГАН ТУРДАҒЫНА

Идэтитиигэ олоѳуран уларытылынна

Хаачыытабы уонна 1930-үүс кытыллыытын бастанкы сымаллар. Эрилик Эристин аатынан сохтох **ХАДААРДААБЫ өтөлгөсүгүсүр** 1430 ныхас сүрүх кыстагылаара баалаһынар. Бу пингэр 460 миннак, 450 бөрөк, итинтан орду-та тигебэ уонна тыйаҕас. Общественик сүрүх-тэ баалаһ баһыһынан. 2200 уонна оту баһы-инэхтээхтээтин, баалаһ иһин 20 күнүсүрбэ туруугунан 1952 тоһһона оттоһ, — сымаллаа ба-лаһынан 88,7 бырыһыан толорон иһэбит. Ити сохтох көрдөрүүтүттэн 1,1 бырыһыаннан на-мыһах. Оттоһ асыыт сым туһаһынаах кэмнэр соҕотуоһкалаабыт онутуулаагар 407 тоһһанан аһыһах.

Огдөлөөний шатаа бичигдээдэггүй. Урууны өвчтүгээр сүүлчүү бүхгүйнэ хамтатгалд агтат. Огтот бичигдэг агтат уонна ухдаг сүүлчүүн алаартаа тургууртат бичааридана. Маннааха олгоох уулаубуулаарта, бичигдэг баар сүүлч түтүүлэрийн бичаардигар олгоурдугут. Уорбада бичаардигар 200 мянх кирир сага хотон ухдаг кирирбита. Угтана 450 бороон хамтатгалд толору мянх-таах. Аня иккис хотонугар бичаардигар кирирхотара. Огтот Уорба бичигдээдэг агтат сүүлчүүн иккисид илгидана. Огтот Урху Күөл бичигдээдэгтат 460 мянхык мянх, 92 толору тигдэг.

пайз тургуураагүй. Игний арнаа завада Урхт Нүхт бөхүүдэд бэлгийн бичлээрээ, Ойон үүтү ирэхтэй таснаа, үрхүүтэй тутарнааар хөдлөхгүйгээр үргэлжилсэн.

Зорба баригзадагын нэгдэл сүрхүүн дөрвөсүүдэд нэгдэн зөвлөхөөр үйлдсэн байна. Мөнх-Ферма старинайдын сүрхүүнтийнхэн үүсч сүрхүүнтийнхэн олонтой үйлдсэн, нэгдсэн И. А. Григорьев аманга.

Улахан бодомтону хамтын хотолонгоор эхнэр ахынгаа бэлэмдэгийн бонусуудыг урайтай. Ой нийс КВ олохуу туруурууга, хамтаагаар хамтаа сүүн сүүн бариалынгаа. Бэлэмдэгийн бонусуудын уооа бигдэлдэгн үлдэгдэлдэгн хамтаа хамтаагаар социалистический эрх бодомдэгийн хамтаагааргаа үзэ хамтаагаар.

М. МАРТЬЯНОВ,
партийный тарелка секретаря.

Ыарахаттары көрсөбүт

Карл Маркс аяганаа сонхон *Миссиссиппийн ар-
дсленистгээр* Либихтай уулна Төбхүүрэн фер-
маларыг, өрмөгүн үлдээх яриа сэтгээд суудал
үрдүүлэн, нэгэл суунах хотонтон ширбишээ нодол-
дотгон орно. Ну хүннэргэ агуллари ситорин үлэ-
дэрэ ымылаллалар. Оттон Төлэй Диригэн хотон-
норугар үгүс түбүгү көрсөр буоллубут. Онон
хэр, манай агууламмын ымылаллар.

Төбүрүндө 6 киниздох "энес" хотон салттай, ыңымын ыытат. Бу ула эрдиктен сабалдапалхтай, буюройотан илгизимит, оюрун биедирит. Бийал оторунан сунуу турбатат Чычын эрса хотоншорун соруутан, кысылырга баалааншап-бит до, амыл бечметатар дээрн, үлэнт илгизимитишорунгэр хөткөрн, дуошлагы оторо, илгизимит, Момоо эсбон сунуу алапалхтай.

Хайнагч нар, тэднийг тэдлэл-күүстэр
буудалтайн эрхлэлэр. Олон субу-күүнэргэ туох
баар күүхү чыстык бэдэрин ситаринга уурабыт.
Ол күүрдүк, күүнүхү, далай күүтууга хайнагч нар
общественноһайн, өрөөлү күүнэргэ олохтоох өртө
окуулаа уоралаччылларин күүстэринэн мааста-
бай субуогунуукутары тарийэргэ бичээлчлүүбүт.

Мавиыха хонша да атын кыайтарбатах боону-
руостарытынар шейтэх тэрилтэбит үдэлитэ-
рин көмөлөрү эмнэ эрдэбит.

[illegible]

Ормүсүн үлэтнөр изадаахын түннүг талыа тоһо, турбалар суозтара ыарахаттары үсүсү тэлээр. Оһон ыстык хотоннор үлэтэрин, сора да өтүүн буоллар, механализациялааһын көрдүс бат баалаһыаннаа, киннор буолла. Ол арлар ыарахаттары суората, эбэллэһистээһинтү.

Г. СИВЦЕВ
избирен Советын исполкомун
председателя.

Тыа хаһаайыстыбата: үүнүү-сайды кэрдиистэрэ

СССР XXV съёбо түрүөрбүт сорууттары олукхо кид-дарыгы билиги тыабыт хаһаайыстыбатыгар билиги камсыз тоһору кыахтар баалар: маанайгытынан, дөй-дуну аһаахтык бородууктарынан уонна тыа хаһаайы-стыбатын сырьегунан араллаахтык хааччыйыны сит-тиргэ, хаһан баарар сөн бүүдөр резерваах бүүдүргэ; иккиннин, куорат уонна дарибана кулчуурайыты-ной уонна материалнай усулбуйаларын чутубаты суолууан салгыа барары.

Бу кыахтар Коммунистическай партия салаататынан, иһин Ленинскэй кооперативнай бастааныга тирээрэр аграрнай политикатын айымньылаахтык олоххо кил-ларин түмүтэр баар буолулар.

Билиги тыабыт хаһаайыстыбата — сэмэй бастаан иһэр общественнай системага тирээрэр. Кини ордуга биримэсэни бөрөнөркөдүйбэ, уонна историческай сай-дыы хаамымынан бигэрэтилиннэ. Холбоуктааһына суох, кыра өнөрүмтүлээх бааһынайлар мөлүбүөнүн хаһаайыстыбаларын холбообокко эрэ бөдөн социали-стическай сирин өнөрүу рельефитэр кинин соруутара бичкарыллыа суох этилэр.

ССРС-ка холбоуктааһын салааныан иһинэ 24,5 мөл. бирдинилээб хаһаайыстыбалар, ол иһинэр 8,5 мөл. кэриҥэ дьадыкылар, 15 мөл. орто, 1 мөл. ордуу бу-лаахтар хаһаайыстыбалара баар этилэр. Сыла ортогу-нан 69,3 мөлүбүн тонна бурдук хомулара, гектарга ортотунан 7,6 центнертан ордуу үүнүү ылаалара.

Ленинскэй кооперативнай былан олоххо кииринтин 1-ты элөөтүнэн буолбүт холбоуктааһын СССР тыатын хаһаайыстыбатыгар дириг революционнай уларытыг-нан буолбута. Билиги дөйбүтүтүр 1940 сыллаахха 236,9 тыһ. колхозтар уонна 4,2 тыһ. совхозтар баар этилэр. Кинилэр мыйыларын сирин иһэ 131 мөл. гек-тарга таһаайыра. Тыа хаһаайыстыбатын бөдөн произ-водства социализмга сулуусулааһыныга түрүөрүл-лүбүтэ.

Тыа сиринер сага общественнай сыйманнар олохсуй-буттара, тыа сирин үлэһиттэрэ дөйду социальнай-эко-номическай олоһор активнайдык кытталларыгар дьиннээх кыахтар өнөрүлүбүттара. Тыа хаһаайыстыбатыгар аан бастаан билиги техниканы хонуу үлэһиттэр туһа-нарга, бөдөн маастабтаах бастаан иһэр агротехническай ыһаалары туттарга кыахтар баар буолуттара. Дөйү-га сыла бурдугу хомуйуу 95,6 мөл. тоннага дьа-ри үүнүмүтэ, гектарга 8,6 центнер бурдук хомулар буолбута.

Сирин кэчиннэри камсыз кэлэһинэй система сайды-тыгар сага этип — колхозтары бөдөнүтүү салаамыска. 254 тыһ. колхоз оннугар 1953 сыллаахха 93 тыһ. буолбута. Колхозтар техническай хааччылыктара түг-

ту үүнүмүтэ, ыһаа сирин иһэ кэчкөбүтэ, үрдүк үүнү-нү млар, сүөһү иһинитин өнөрүмтүтүн үрдэтэр кыах-тар улаанньаттара. Бирдинилээб хаһаайыстыбалара, ону тыга бүтүн аналлары, кинилэр айылгалаарын ураты-ларын үчүөтүнэн специализациялааһын түһсүбүтэ.

Колхозтар бөдөнүтүүлэрин сөргэ сорох артыаахар хойсөл муһулаахтары баһаарыаһынан кинилэри совхоз-тарга уларытан тэрийини процесс баарыта. Ол түмүтэ 1960 с. дөйбүтэ 7,4 тыһ. совхоз баар буолбута.

Советскай тыа хаһаайыстыбата хааччыта өттүнэн үрдүк үлэһитэ таһаабыта. Бурдугу гектарга валовой ыһын 1956 — 1960 сс. 121,5 мөл. тоннага таһааһы-та, дөйбүтэ орто үүнүү гектарга 10,1 центнерэ дьа-ри үрдэбүтэ.

1965 с. кулун тутарга СССР КК Илэнума «ССРС тыа-тын хаһаайыстыбатын салгыа сайыннары улаатыл-дыбат сорууттарын туһунан» Уураагы ыһааһыта. Кини сүргү ис хөһөө тыа сирин экономикай сыйман-нарын тускарыга, тыа хаһаайыстыбатын производ-ствотын аныгы индустриальнай бааза киллэрини ту-һаайылыбыта. Партия бу ийыныта колхозтаах бааһы-най, бүтүүн советскай норуот интэриэстэратар аһааһы-тыр.

Партия тыа хаһаайыстыбатыгар аһаабаат болронго-туу ууруута биллэр үчүтэй түмүктэмнэ. Советскай былаас сыйларыгар тыа хаһаайыстыбата ылбыт 320 миллиард сөдкүөбүдүлээх капиталнай угууттунан 213-кэ кэчиннэ иһини иһиниеттэлэргэ тиксар. Совхозтар уонна колхозтар энергетическай баалара дохсунуу-гайдыан баарыттара. Маастына тракторнай парк сага-техникалан сөйүлүмүтэ уонна сипардылыбыта, мине-ральнай уонурдуулары уонна химическай средства-лары түстүү улаанньыта. Сирин мелнерациялааһын сага-техническай түрүккэ тирээрэн олоххо киллэбүтэ.

СССР XXV съёбо боситиэбүтирэн, бу барыта тыа хаһаайыстыбатын үрдүк сайдыаах экономика секто-рыгар кубулуларга бөдө тирэги үскөбүтэ.

СССР КК «Тыа хаһаайыстыбатын производствотын колхозтар иһини ардыларынаа кооперациялааһыныга уонна агропромышленнай интеграция базатыгар ит-титинини уонна концентрациялааһыны салгыа сайы-нары туһунан» Уураага Ленинскэй кооперативнай былаан олоххо кииринтин сага этибанын буолбута. Уураахха хаһаайыстыбалар иһини ардыларынаа ко-операциялааһын уонна агропромышленнай интеграция базатыгар производствотын итэтинини уонна концен-трациялааһын — бу сага өнөрүмтүлээх күүстэр салгыа сайдыылары хөдүбүт сага сыйманнара буолааларын туһунан түөлкөйдык этилэр.

Бу процесс ис дьыга уонна сага та маһыахха бу-

лар. Холбоуктааһыныга производствотын примитивнай-средстволарыны туһанар бирдинилээб кыра хаһаайы-стыбалар кооперациялааһыт аһаа буолулааһына, билиги кэчиниттэр концентрациялааһын процесс кыахтаах ин-дустриальнай типтээх үрдүк товарнай предпринимате-лар тэрийэр сыалтан хаһаайыстыбалар иһини ардылары-наагы итэтинини дьиннэтэн производство характерын уонна структуратын түрдүтүн уларытан бөдөн колхоз-тар уонна совхозтар средстволарын уонна күүстэрин холбоһууһунан уратылааһар.

Сага этип маһыагы стадиятыгар эти, үүтү, тууһу, комбикормы өнөрөн таһаарар, тыа хаһаайыстыбатын бородууксубатын переработкалар, агрохимическай кө-рүүнү иһини ыһтар, о. д. а. колхозтар иһини ардыла-рынаагы, совхозтар иһини ардыларынаагы, колхознай-совхознай, совхознай-колхознай уонна да атын госу-дарственный колхознай-промышленнай типтээх пред-принимателары уонна холбоуктары тэрийини тороостобу-туһунан СССР КК уураага чопчу өтөр.

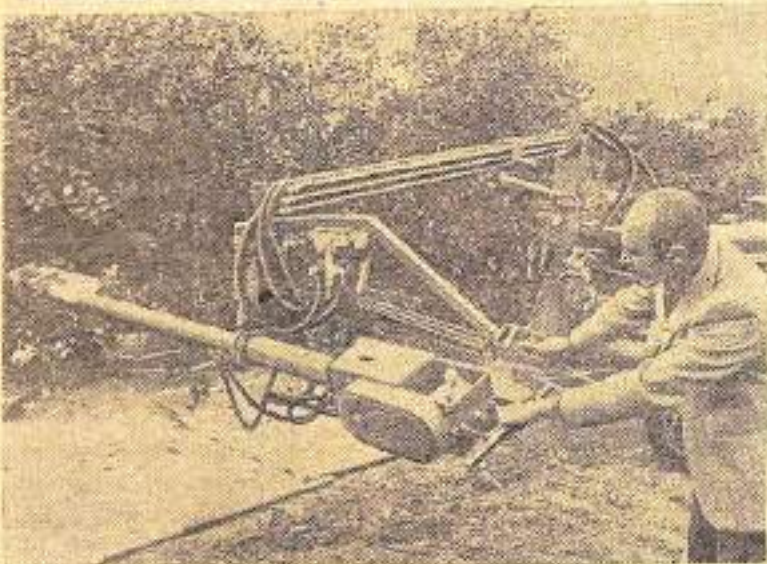
Хаһаайыстыбалар иһини ардыларынаагы коопераци-ялааһын тыа хаһаайыстыбатыгар түгү бэрэрин Марий-скай АССР оһагыгар көрүүххэ сап. Бу республика сир-дэри быһааһаарынан аһаарбааттар. Үүнүүнү үрдэтэр маастабтан, сорох хаһаайыстыбалар кыайбат, улахан агрохимическай дьаһаллары ыһаахха баада. 1974 с. республикага 12 итэтинилээбт оройуон отделениеларын оройоннар иһини ардыларынаагы минеральнай уонур-дугулары муһулар-үлэһит бааны, иһааһааттардыах уонна сэмкөт-түһөр сирдээх 16 колхозтар иһини арды-ларынаагы химизациялааһын нууһуларын хаһаа агрохи-мическай производствотын холбоук тараллыбыта.

Бу түмүтэр үлэһит кэчкөдүрө тосту үрдэбүтэ. Тех-никалан маһаардыар кыах үскөбүтэ, уонурдууу-туһуннэ уонна харыйыга сүтүктэр аһааһыттара. Производство стөһөө олохтоох матырыйаалтан бир-төһө испиэскэ маастабтан өнөрүтэ 35 харчынан, ми-неральнай уонурдуулары гектарга туттууга 55 харчы-нан, ыһын сирин химическай обрабаткалааһын гек-тарга 70 харчынан аһааһыта.

Дөйбүтэ хаһыа-үйэ 6,3 тыһ. хаһаайыстыбалар иһини ардыларынаагы итэтинибит предпринимателар, холбоу-чтар, тэриктэлэр үлэһитлэр. Кинилэр пайчиктаахтары-нан 8 тыһ. кэриҥэ совхозтар уонна дөйду колхозтара баар кэриҥэ, атын да предпринимателар буолаалар.

Хаһаайыстыбалар иһини ардыларынаагы коопераци-ялааһын уонна агропромышленнай интеграция базатыгар производствотын концентрациялааһын уонна итэтинин СССР XXV съёбо түрүөрбүт сорууттары толорууга тыа хаһаайыстыбатын иһини сага кэчкиллэри аһаар.

А. ЩЕЛОНОВ. «Правда» пресс-бюрога.

Данила өнөрүлүбүт сага типтээх маастына Германия Федеративнай Республикатыгар иһини хомуйуута туттулар. Гидра-улическай хамаатааччы көмөтүнэн үлэһит механическай илии ма-һы умнаһыттан хам ылаа баран саһааһына — иһинилэр тулаан туһаалар.

ДПА—ССТА фотолаар.

КҮНДҮ ААБААЧЧЫЛАР!

Кэлэр 1977 сыллаагы хаһыат-тарга уонна сурунаалларга су-рутаргытын умнумаһ!

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—91-395, отделлар—91-495, уопсай—91-505.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН БИИР СИРГЭ КИИННИЭХХЭ

Эрилик Эристин аатынан сов-хоз бийыл хөртүөнүтүн күт-түһүннээх үүнүүнү ылаба. Бир-чиннэ биллэр — совхоз сала-атын өттүтүн сөһтөөх бөдө-тө ууруллубата уонна кэчкил-лээх бөһүрүөстөр баһаарыл-лыылар тардылына.

Холбоу, маһа хөртүөнүтү биер сиргэ кининнэн үүннэр-туһунан кэчкэтин салаамыта-быданнаага эрэри бийылааһы-ка дьари баара суора 15 гектар

олордуулааһын үс бааһына-нан бытарылыныһыт. Ити түм-гэр ууну куттары кылаан тэ-риллэбэ: Уоланга 28 гектар-га биер ара тогул арахтаа-лыныа, ону даһаны тилэри буо-батах. Иһини араарбаака үс си-рини көрөргө-истэргэ үгүс үлэ-һит баада. Ол тийбөө буолан (маһа 16 оро үлэһиттэ) араастааһын олох ыһааһыта-рын түмүтэр бааһыналарбыт аһааһы сыһе отунан бүрүлүбүт-тэ. Онуоха эһин кур ноһуох,

минеральнай уонурдуу дьа-риллибэбэ.

Хөртүөнүтү үүннэрин совхоз-ка чахчы барыстаах салаа буола-рын туһугар маһыа сыймантан аквастаныахха баада. Хөртүөн-пуйга тоһо кылаарынан ордуу та-быстаах биер кэчим сирин аһаа-ха, оһоно уонурдууу эрдэттэн кылаары сыдыаахха, бастааһы-най элөөнү тэрийин, чилиһинэрин аһааһы маһаа үрөтүахха.

Т. СОКОЛЬНИКОВ.

ПЕСТЕРЕВ АНЫ ТУРУУ ҮЛЭНИТ

ХОПТОВО отделение та-үгүс бастын үлэһиттэр — оройуонна, республикага тий-иэ биллэр сүөсүһүттэр, чулуу-механизатордар, хөдүһа уонна бааһына хонууттары ваттары-нан кини туттар. Н. И. Песте-рев билигин кинилэр кэчкэ-литтэр кинирэн эрэр.

Иһини сылааһыта Николай иһилинэгэр аһааһытынан а-һааһылаа аһаа кини аһаагы-тэбиниттэр биер сыл буруйун-буруостаан кэлбэ. Онуоха оһолоро санаага-оһоооо туһа-

лэре, дьонтон кыбысталаа-ыраахана сүрдээбэ. Оттон дьон-Николайы сүбэлит, өйдөтө са-тылааһа. Оһон «куох моһой-тон» араһаарды араһыбыта.

Быһырыы кыһын Диринг бө-һуөлэгиттэн Дуураага уонан сылдьан интингэ хаалар убаһа-лары көрбүтэ, дьыһааһыт кыһаан, күнү-түүнү сылаа-ры, тоһору аһааһыбаа. Бары-ларын хонууга үчүтэй турук-таах үктэннэрбэ. Оһон саһы-нын Бырыы ферматыгар бөс-туулааһыта. Үчүтэй мэчирэг-

иһэх сирдэринэн үүрэ, кэтин сылдьар буолан кыахтар тоһо-лор-хааллар, бирдэ да ыам көппүтэ суох. Ити ферма са-һыны ыһаарга үүт валовой маһын соруудаһын ситиһэригэр тирээһин буола.

Совхоз салаатата Николай Николаевичи тарбаахха батта-гар туруу үлэһиттэртэн бир-дэстэринэн аһаар.

Е. КОЖУРОВ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНОВ

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.